

ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЛІТЕРАТУРНОЇ ТВОРЧОСТІ ІМЕНІ АНДРІЯ МАЛИШКА

*Директор Інституту –
Висоцький Анатолій Васильович,
доктор філологічних наук, професор,
заслужений працівник освіти*

*Заступники директора:
з навчально-методичної роботи –
Шемет Валентина Григорівна,
кандидат філологічних наук, доцент*

*з виховної роботи –
Гаврилук Оксана Романівна,
кандидат філологічних наук, доцент*

*з наукової роботи –
Ліпницька Інна Миколаївна,
кандидат філологічних наук, доцент*

**ВИСОЦЬКИЙ
Анатолій Васильович**

ностей «Українська мова і література» та «Видавнича справа та редагування».

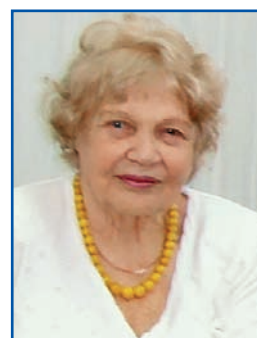
За підручниками, посібниками, навчальними програмами викладачів Інституту навчаються не лише у школах та вищих навчальних закладах України, але й далеко за її межами, зокрема в Угорщині, Польщі, Бразилії та інших країнах.

Інститут української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка активно розвиває навчально-наукові міжнародні зв'язки із закладами вищої освіти зарубіжних країн, з українською діаспорою, зокрема Сегедським науковим університетом, Пряшівським університетом у Пряшеві та іншими. У 2012–2013 н. р.

викладачі кафедр читали курси з української мови і літератури для слухачів української діаспори Бразилії.

В Інституті відкрито декілька іменних аудиторій, які виконують просвітницько-навчальну функцію. Це зокрема аудиторії Тараса Шевченка, професора Арнольда Гриценка, аудиторії відомих випускників Інституту – Андрія Малишка та Павла Глазового.

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

М. Я. ПЛЮЩ

*Завідувач кафедри –
Плющ Марія Яківна, доктор філологічних наук, професор, відома дослідник-мовознавець, заслужений працівник народної освіти, перу якої належить понад 300 наукових праць*

Науково-методична робота членів кафедри охоплює широке коло проблем українського мовознавства, безпосередньо видання

підручників з української мови для вищої та середньої школи, посібників, пов'язаних із фаховою лінгвістичною підготовкою вчителів української мови та літератури.

На кафедрі працюють доктори філологічних наук, професори М. Я. Плющ, Г. О. Козачук,

Інститут української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова має давні і міцні традиції. Його цілком справедливо можна вважати правонаступником літературно-лінгвістичної циклової комісії шкільного факультету Київського інституту народної освіти імені М. Драгоманова, створеного згідно з розпорядженням УВШ від 31 серпня 1920 року. Саме в цей час формуються фундаментальні українознавчі кафедри славистики та української літератури, очолювані професорами – мовознавцем М. Грунським та літературознавцем і поетом П. Филиповичем. 1954 року мовно-літературний факультет реорганізовано у філологічний, з якого 1996 року виокремився факультет української філології. У зв'язку з реорганізацією університету в березні 2005 року факультет перейменовано в Інститут української філології. Рішенням Вченої ради університету від 08 січня 2014 року Інститут української філології було перейменовано в Інститут української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка. У різний час факультет очолювали М. Жовтобрюх, М. Походзіло, Б. Кулик, Ф. Бугайко, Ю. Збанацький, Ф. Поліщук, П. Волинський, В. Кононенко, В. Гончаров, І. Дробот.

Інститут і сьогодні в авангарді філологічної науки й новітньої системи викладання відповідно до сучасних вимог педагогічної науки. Відповідно до чинної ліцензії Інститут здійснює підготовку фахівців зі спеціаль-

А. В. Висоцький, О. І. Леута; кандидати наук, професори Н. П. Гальона, І. В. Дудко; кандидати наук, доценти І. І. Овчиннікова, Л. М. Марчило, К. Д. Паршак, В. Г. Шемет, О. Р. Гаврилюк, І. В. Багмут, Н. В. Векуа, О. В. Куц, Л. П. Сулима, Ю. С. Макарець, І. В. Воловенко; старші викладачі С. Г. Алексєєва, О. О. Конєєва.

Кафедра української мови славиться в Україні потужними науковими школами (з 50-х років ХХ ст. і нині) доктора педагогічних наук А. П. Медушевського, д. ф. н. С. П. Бевзенка, д. ф. н. А. П. Грищенка, д. ф. н. М. Я. Плющ.

Кафедра підтримує міжнародні зв'язки з Філософським факультетом Пряшівського університету (Словаччина), Відділенням славистики Тартуського університету (Естонія), Філологічним факультетом Сегедського університету (Угорщина), Ягеллонським університетом (Польща).

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Завідувач кафедри – Погребенник Володимир Федорович, доктор філологічних наук, професор, заслужений діяч на науки і техніки

В. Ф. ПОГРЕБЕННИК

На кафедрі працюють доктори філологічних наук, професори В. Ф. Погребенник, М. І. Дубина; кандидати філологічних наук, професори Н. Д. Осьмак, І. В. Савченко; кандидати філологічних наук, доценти І. М. Ліпницька, О. І. Кобелецька, Т. Ю. Бледних, Т. В. Бикова, Л. В. Йолкіна, І. П. Галак, І. В. Григоренко; старші викладачі О. В. Чорнобаєв, В. В. Александренко, Ю. В. Поліщук; асистент Ю. М. Жиглій.

Викладачі кафедри впроваджують сучасні методи інтерактивного навчання в процес викладання. Професори кафедри читають спецкурси в інших ВНЗ України та за кордоном (професори В. Ф. Погребенник, І. В. Савченко, доц. Т. В. Бикова). Викладачі кафедри щороку беруть участь у реномованих міжнародних і всеукраїнських наукових форумах.

При кафедрі функціонує аспірантура та докторантура, а також спеціалізована вчена рада зі спеціальності 10.01.01 – українська література. Система наукової творчості молоді та темарій дисертаційних досліджень аспірантів спрямовані насамперед на вивчення забутих (репресованих) письменників. У номенклатурі навчальних дисциплін, планах і робочих програмах закладено всі можливості щодо повернення в обіг цілих пластів фольклору, літературної творчості митців, силоміць вилучених у тоталітарні часи тощо.

Кафедра щороку проводить наукові конференції. 2012 року кафедра виступила організатором

Міжнародної наукової конференції «П. Куліш – піонерна постать української культури», 2013 року провела дві конференції з нагоди 100-річчя від дня народження Андрія Малишка та 90-річчя від дня народження Павла Глазового – випускників нашого Інституту. До 200-річчя Тараса Шевченка кафедра української літератури провела науково-практичну конференцію «Постать і спадщина Тараса Шевченка та розвиток української культури і мистецтва ХІХ початку ХХІ століття».

Викладачі кафедри працюють членами НМК з філології, а її керівник В. Ф. Погребенник – заступник голови підкомісії МОН України. З метою досягнення якісного студентського контингенту кафедра співпрацює з Малою академією наук, активізує студентську молодь до НДР через систему олімпіад і конкурсів. Викладачі кафедри працюють над утіленням у життя перспективи європеїзації української вищої філологічної освіти.

КАФЕДРА СТИЛІСТИКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Завідувач кафедри – Мацько Любов Іванівна, доктор філологічних наук, професор, академік НАПН України, дійсний член Академії педагогічних наук України, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України

Л. І. МАЦЬКО

Кафедра стилістики української мови створена 1 вересня 1988 р.

На кафедрі працюють доктори філологічних наук, професори Л. І. Мацько, Л. В. Кравець; кандидати філологічних наук, доценти В. Ф. Христенко, Т. В. Ткаченко, О. М. Калита, С. І. Поворознюк, Г. О. Денискіна, Н. М. Цівун, які викладають такі дисципліни: стилістика української мови, стилістика тексту, історія української літературної мови, лінгвістичний аналіз тексту, лінгвокультурологія, основи видавничої справи і редагування, історія редагування, історія видавничо-друкарської справи, текстознавство, текст як об'єкт лінгвістичного дослідження, риторика, ділова риторика, соціальні комунікації, українська мова як іноземна, методика викладання української мови як іноземної.

Усі викладачі кафедри стилістики української мови – випускники Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

У 2007–2009 рр. реалізовано інноваційний проєкт «Теоретико-методологічні засади мовної категоризації і концептуалізації», в основу якого покладена пріоритетна у світовій лінгвістиці антропоцентрична парадигма вивчення мови. У 2010–2012 рр. кафедра успішно працювала над науководослідним проєктом «Комунікативна лінгвістика як основа формування і виховання мовної культури у студентському середовищі». У 2013 р. науковий ко-

лектив кафедри розпочав новий науково-дослідний проект «Методологія викладання комунікативної лінгвістики в процесі підготовки майбутніх учителів-філологів», що є методологічним обґрунтуванням комунікативної лінгвістики як лінгвістичного напрямку, зосередженого на практичне застосування здобутків теорії мови у педагогічній комунікації.

КАФЕДРА КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Завідувач кафедри – Шевчук Світлана Володимирівна, кандидат філологічних наук, професор, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України

С. В. ШЕВЧУК

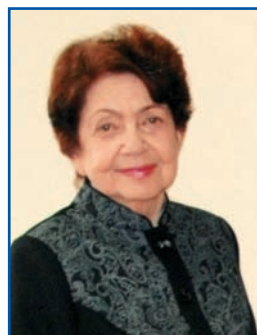
На кафедрі працюють кандидат філологічних наук, професор С. В. Шевчук, кандидати філологічних наук, доценти О. О. Кабиш, О. В. Дияк, С. В. Глушик, Л. В. Підкамінна, О. С. Клак, кандидат філософських наук, доцент В. І. Зуєва, кандидат педагогічних наук, доцент Т. М. Лобода.

Кафедра забезпечує читання навчальних курсів української мови за професійним спрямуванням, ділової української мови та етикету ділового спілкування, практикуму з української мови та українського правопису. Викладачами кафедри створено й запроваджено в навчальний процес програми з української мови за професійним спрямуванням, ділового мовлення, за якими навчаються студенти всіх інститутів НПУ ім. М. П. Драгоманова, а також у інших вишах України. Розроблені методичні рекомендації щодо проведення практичних занять з української мови за професійним спрямуванням, ділової української мови з урахуванням специфіки педагогічних і непедагогічних спеціальностей. За комплексними контрольними роботами з української мови за професійним спрямуванням, розробленими членами кафедри, Міністерство освіти і науки України перевіряє рівень якості знань студентів з української мови інших вищих навчальних закладів.

Завідувач кафедри професор С. В. Шевчук впродовж останніх років стала автором циклу підручників з української мови за професійним спрямуванням, ділової української мови («Українська мова за професійним спрямування» (2010–2013 рр.), «Українське ділове мовлення» (2003–2012 рр.), за який нагороджена дипломом університету, «Ділове мовлення: Модульний курс» (2003–2011 рр.).

Кафедра щорічно проводить Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Українська мова вчора, сьогодні, завтра в Україні і світі», а з 2009 року – загальноуніверситетський конкурс серед студентів «Знавець української мови».

КАФЕДРА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

Т. К. ДОНЧЕНКО

Завідувач кафедри – Донченко Тамара Кузьмівна, доктор педагогічних наук, професор, заслужений працівник освіти України

На кафедрі працюють доктор педагогічних наук, професор Т. К. Донченко, професори А. П. Демиденко, Т. М. Гримальська-Стратієнко; кандидати педагогічних наук, доценти Г. М. Строганова, Ю. О. Романенко, кандидат філологічних наук, доцент С. В. Котляренко; доцент Н. М. Гребницька; кандидат педагогічних наук, асистент Ю. М. Балаховська.

Кафедра співпрацює з лабораторіями літературної й мовної освіти Науково-дослідного інституту педагогіки НАПН України, кафедрами педагогіки, психології, мовознавчими, літературознавчими, методичними кафедрами вищих педагогічних навчальних закладів України та за кордоном.

Разом із науковцями НДІ педагогіки України та вчителями зальноосвітніх шкіл викладачі кафедри беруть участь у створенні підручників з української мови, а саме: «Українська мова, 5 клас», «Українська мова, 6 клас», «Українська мова, 7 клас», «Українська мова, 9 клас».

Викладачами кафедри розроблено нову систему організації педагогічної практики, спрямовану на теоретичне осмислення студентами найважливіших технологій педагогічного процесу. За останні роки на кафедрі вироблено відповідну систему практичної підготовки студентів, що здійснюється шляхом використання всього комплексу навчальних занять.

Новим в оцінці педпрактики студентів є її захист, на якому студент повинен продемонструвати свої знання, вміння вивчати та узагальнювати досвід роботи вчителів.

На кафедрі функціонує аспірантура й докторантура зі спеціальності 13.00.02 – теорія й методика навчання (українська мова), 13.00.02 – теорія й методика навчання (українська література), котра готує фахівців високої кваліфікації. Її вихованці працюють викладачами методики української мови та методики української літератури в інших вищих навчальних закладах України, завідують кафедрами.

Студенти-філологи активно працюють у проблемних групах: «Комунікативно зорієнтоване навчання української мови в основній школі», «Проблеми аналізу художніх творів у середніх та старших класах», «Організація навчальної діяльності учнів на уроках української мови і літератури» тощо.

КАФЕДРА ІСТОРІЇ ТА ЕТНОПОЛІТИКИ

Завідувач кафедри – Даниленко Віктор Михайлович, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України, заслужений діяч науки і техніки України

В. М. ДАНИЛЕНКО

На кафедрі працюють доктори історичних наук, професори В. М. Даниленко, В. Г. Шарпатий; кандидати історичних наук, доценти О. М. Казакевич, О. А. Подобед, І. М. Жиленкова; старший викладач Л. В. Пилипенко.

Кафедра створена 2005 року на базі кафедри історії України Інституту української філології. У назві кафедри закладено два основні стратегічні напрями її розвитку.

Один з них – історичний. Кафедра забезпечує викладання в усіх неісторичних інститутах курсу «Історія України», який є важливим чинником формування світогляду та ціннісних орієнтирів майбутніх педагогів. З 2005 року ще одним напрямком навчально-методичної та науково-дослідної роботи викладачів кафедри став етнополітичний.

Засвоєння засад етнополітики, етнічної історії України є обов'язковою умовою ефективної роботи сучасного українського педагога. Кафедра підтримує тісні зв'язки зі спорідненими кафедрами провідних університетів країни та з Інститутом історії НАН України. Результатом наукової співпраці стала неодноразова організація спільно з Інститутом історії НАН України «круглих столів» з актуальних питань історичної науки. На кафедрі активно працює науково-методичний семінар, яким керує професор В. Г. Шарпатий.

На кафедрі історії та етнополітики діє Центр історико-біографічних досліджень, який створює, апробує, освоює та поширює наукові, науково-технічні та соціально значущі нововведення, умови їх забезпечення та впровадження. Він проводить свою діяльність в єдиному комплексі освітньої, науково-дослідної та інноваційної діяльності університету, об'єднує у своєму складі науково-дослідні лабораторії та входить разом з іншими центрами до наукового парку університету.

Кафедра постійно працює над оновленням змісту історичної освіти, підвищенням кваліфікації педагогічної майстерності викладачів, поліпшенням організації та результативності науково-дослідної роботи. Ведеться пошук нових форм та напрямків підготовки потрібних країні фахівців. Увесь професорсько-викладацький склад кафедри історії та етнополітики докладає максимум зусиль для того, щоб зі стін університету школа одержувала спеціалістів рівня потреб ХХІ ст.

КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

Завідувач кафедри – Жадько Віктор Олексійович, доктор філософських наук, професор, заслужений працівник освіти.

В. О. ЖАДЬКО

На кафедрі працюють доктор філософських наук, професор В. О. Жадько; кандидати філологічних наук, доценти О. В. Харчук, Ю. Л. Маленовський, О. І. Харитоненко, кандидат педагогічних наук,

доцент О. Т. Марків, кандидат історичних наук, доцент П. П. Куляс; асистенти С. В. Шевчук, Ю. С. Полтавець, О. О. Дубецька.

Робота викладачів кафедри спрямована на формування у молодих спеціалістів фахових вмій і навичок у видавничій, редакторській, журналістській, публіцистичній, аналітичній, бібліотечній, громадській та організаційно-управлінській сферах діяльності.

Таке професійне спрямування надиктоване сучасною специфікою соціології комунікацій, у якій увагу зацентровано на володінні новітніми технологіями інформаційного споживання, інноваціями в галузі журналістики та видавничої справи, сучасними формами проведення медіакомунікаційної роботи, налагодження ефективної організації редакційного колективу та видавничого бізнесу, нормами підготовки видань, їх редагування, аналізу медіаконтенту та інше.

Навчальна робота кафедри поєднується з практичною роботою в ліцеях і коледжах відповідного профілю м. Києва та видавництвах України, зокрема в журналах «Українська культура», «Весела малеча», «Бєбі-фотостар», «Однокласник», «Особистості», «Джміль», «Барвінок», «Малютко», «Жінка», газетах «Либідь», «Освіта», друкарні Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова та ін.

Викладачі кафедри разом зі студентами видають у друкованому та онлайн-варіантах газети «Памолодь» і «Ренесанс», збірник доповідей науково-практичної конференції викладачів «Актуальні проблеми теорії соціальних комунікацій», збірник наукових студентських праць «Видавнича справа в освітянській галузі: проблеми, тенденції розвитку, перспективи», ювілейні збірники наукових доповідей «Наша шевченкіана», керують редакційно-видавничим центром та творчою лабораторією молодого редактора.

Професорсько-викладацький склад кафедри журналістики та видавничої справи постійно підвищує свій рівень кваліфікації. Професори здійснюють керівництво докторантами, аспірантами, стажистами, рецензують дисертаційні дослідження, підручники та посібники для ВНЗ.